

DĚJINY
PSYCHOLOGIE
TRANSPERSONÁLNÍ PSYCHOLOGIE

- *Milujte se, neválcete! (Make love, not war)*
- *Osvobod' svou mysl! (Let your minds be free)*
- *Síla květín (Flower power)*
- *Dej míru šanci! (Give peace a chance)*
- *Mír a lásku! (Peace & Love)*
- *Mír prosím! (Peace please)*
- *Nevěřte nikomu, komu je přes třicet (Don't Trust Anyone Over Thirty)*
- *Vše, co potřebujete, je láska! (All you need is love)*
- *Moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého (My freedom ends where the freedom of another begins)*

PŘEDCHŮDCI A ZDROJE

- William James
- Carl Gustav Jung
- Roberto Assagioli
- humanistická psychologie
- psychedelické hnutí

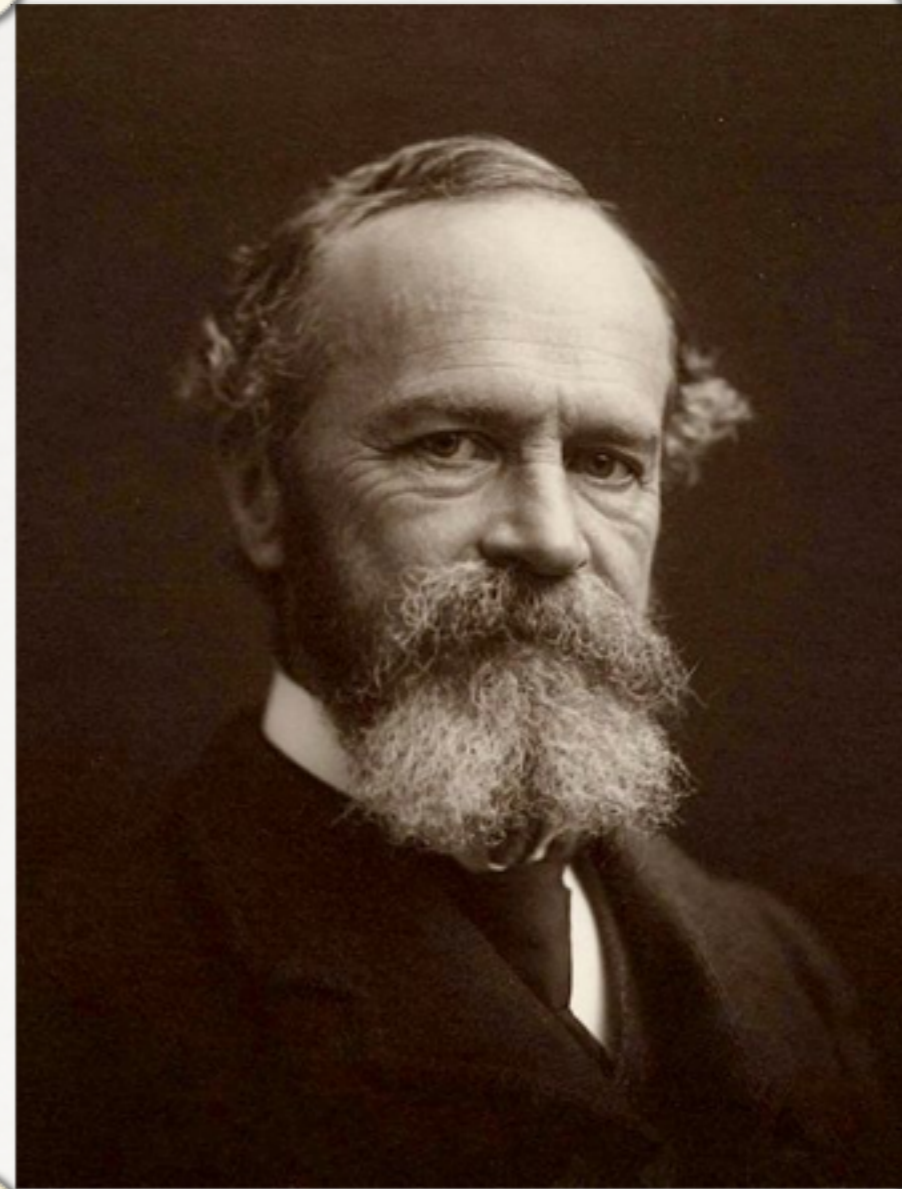
TRANSPERSONÁLNÍ PSYCHOLOGIE

- 4. síla v psychologii / *neprosadila se* /
- transpersonální, transcendentní, spirituální aspekty lidské zkušenosti, rozšířené vědomí
- 1967 A. Maslow, A. Sutiche, S. Grof ... vytvářejí “novou psychologii”
- Následně je založena *Asociace transpersonální psychologie*, založen *Kalifornský institut transpersonální psychologie* a od roku 1969 vychází *Žurnál transpersonální psychologie*

WILLIAM JAMES

(1842-1910)

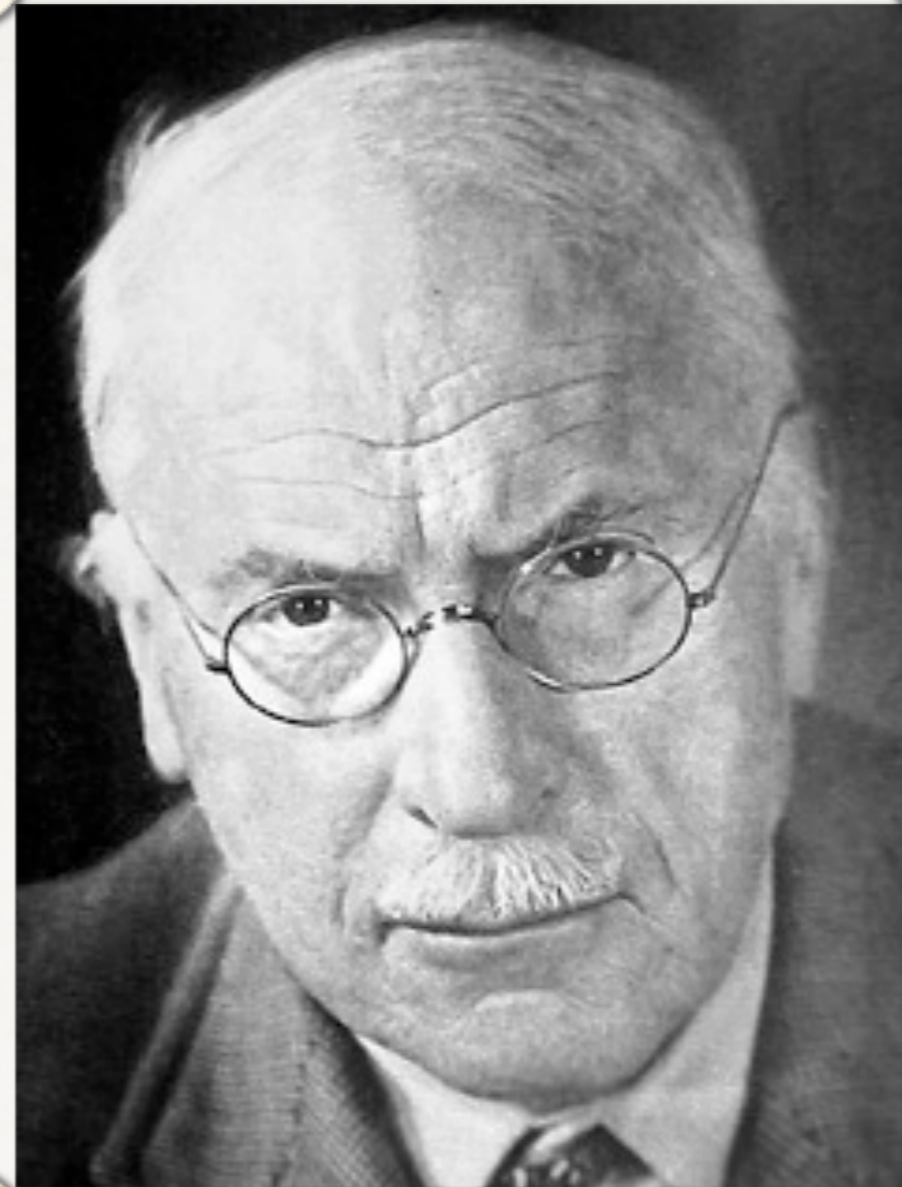
- 1902 „Druhy náboženské zkušenosti“ - mystické zážitky, vycházel ze svých pokusů s kysličníkem dusným a éterem
- “...naše normální bdělé vědomí – nazýváme je racionální vědomí – je jen zvláštní druh vědomí.”

CARL GUSTAV JUNG

(1875-1961)

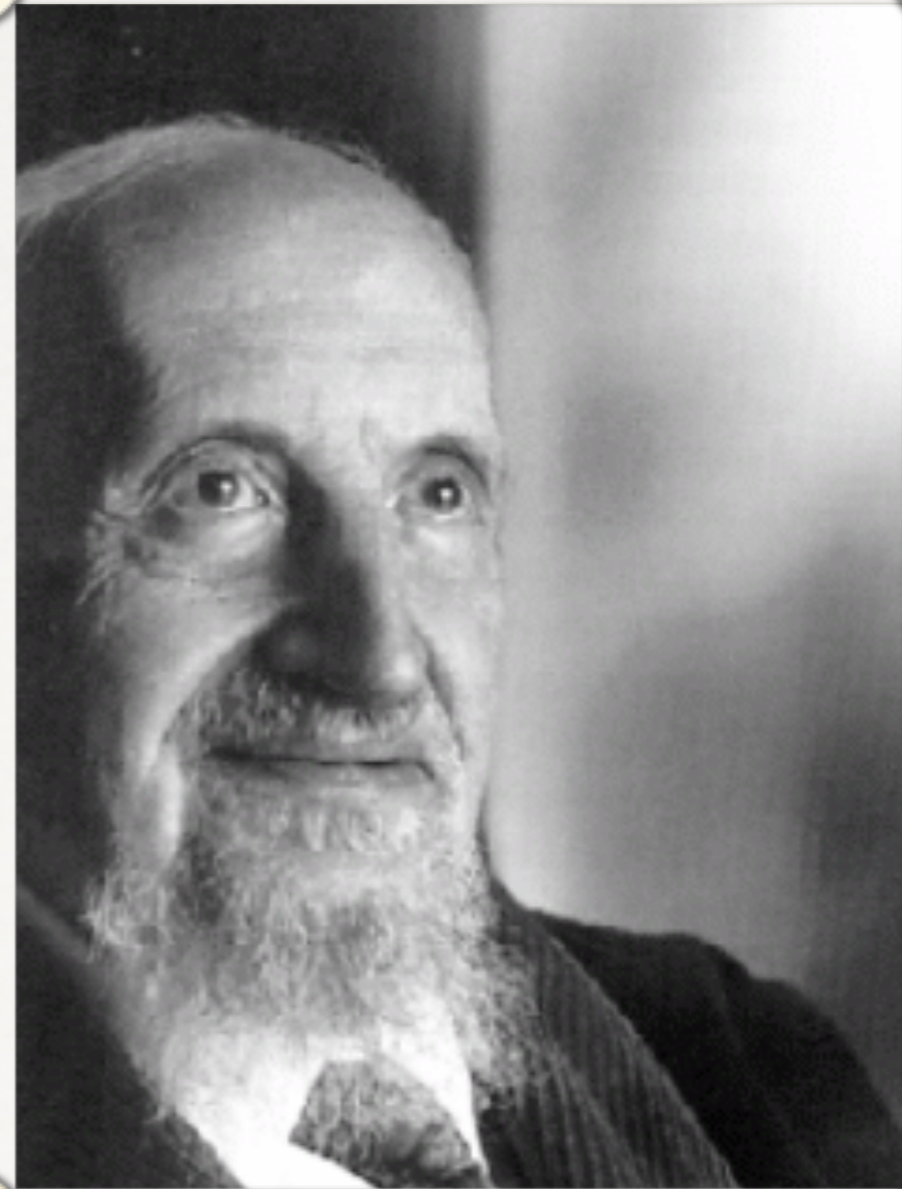
- archetypy, kolektivní nevědomí
- východní duchovní filozofie a náboženství
- princip synchronicity

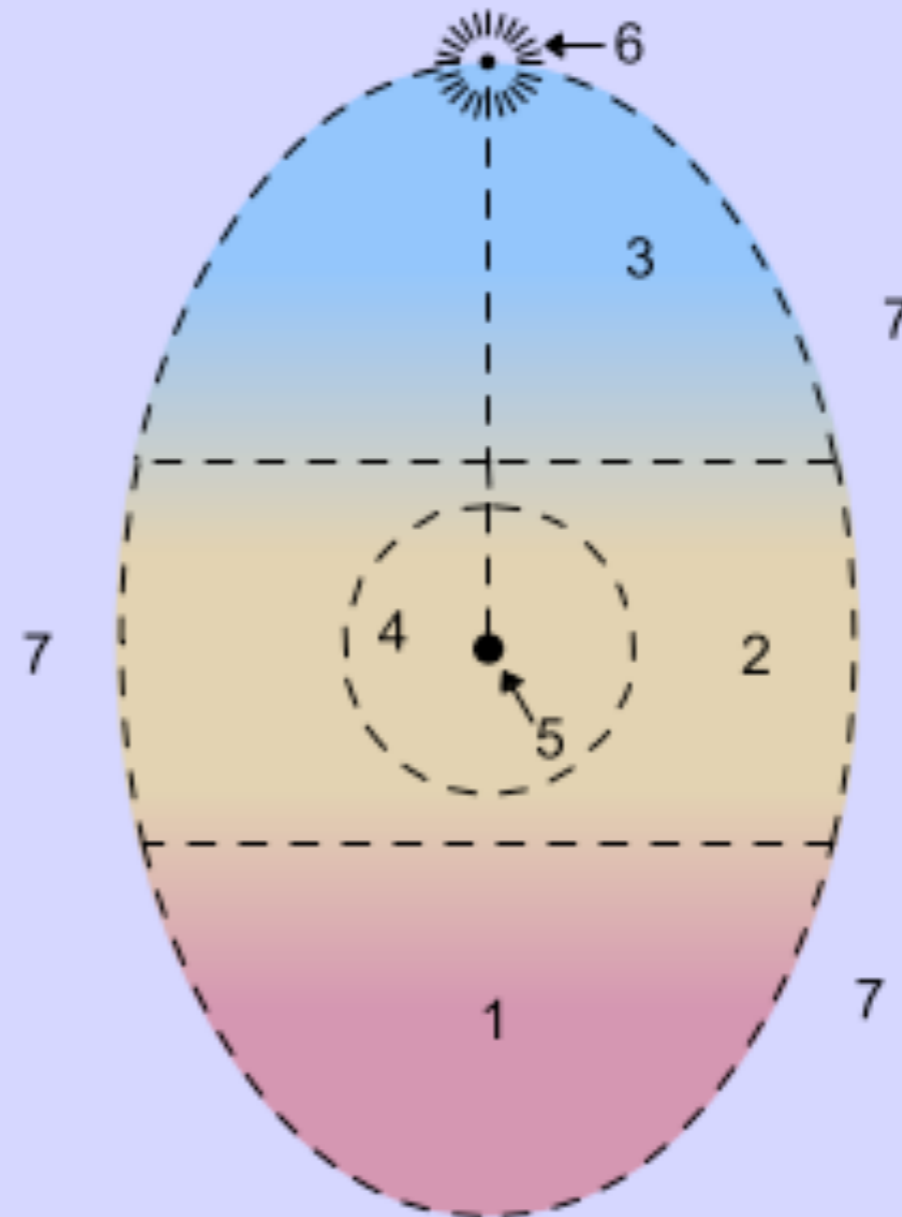
ROBERTO ASSAGIOLI

(1888-1974)

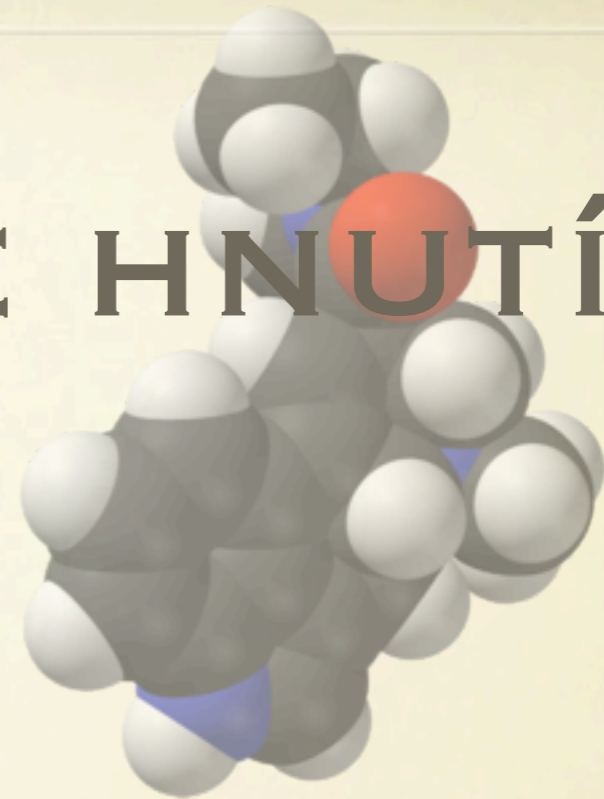
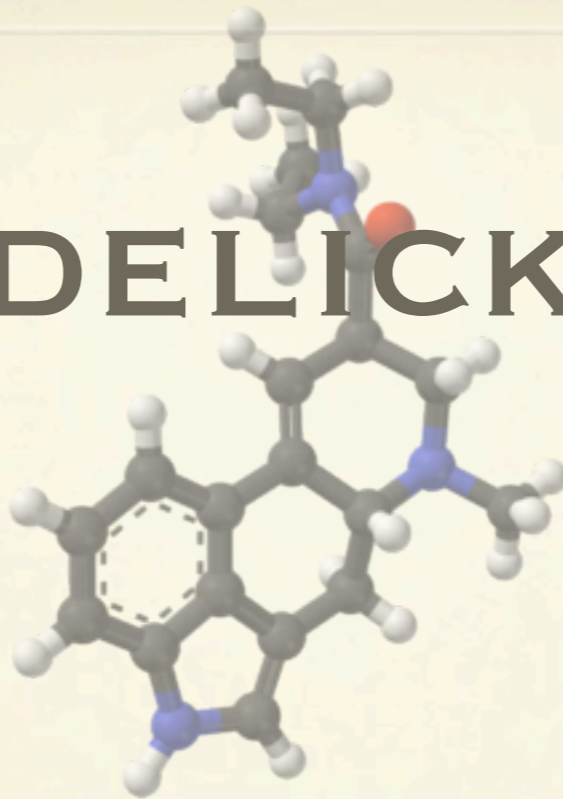
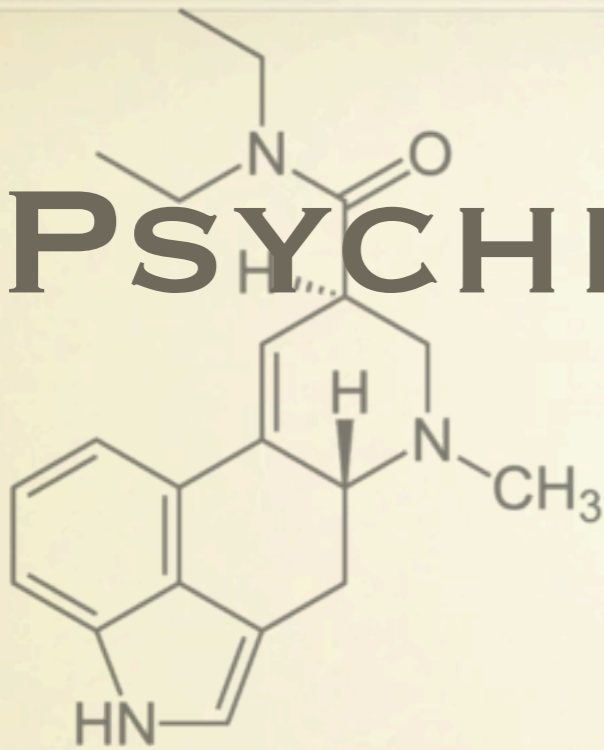
- **psychosyntéza** – transpersonálně orientovaný přístup k psychoterapii a osobnímu růstu, zaměření spíše na kladné a konstruktivní aspekty psychiky.
- Individuální mysl je obalena semipermeabilní membránou, kterou může prosakovat oblast širšího psychického prostředí sdíleného s ostatními lidmi.

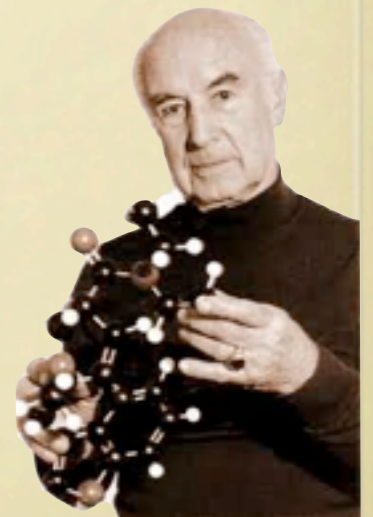
1. The Lower Unconscious
2. The Middle Unconscious
3. The Higher Unconscious or Superconscious
4. The Field of Consciousness
5. The Conscious Self or "I"
6. The Higher Self
7. The Collective Unconscious

PSYCHEDELICKÉ HNUTÍ

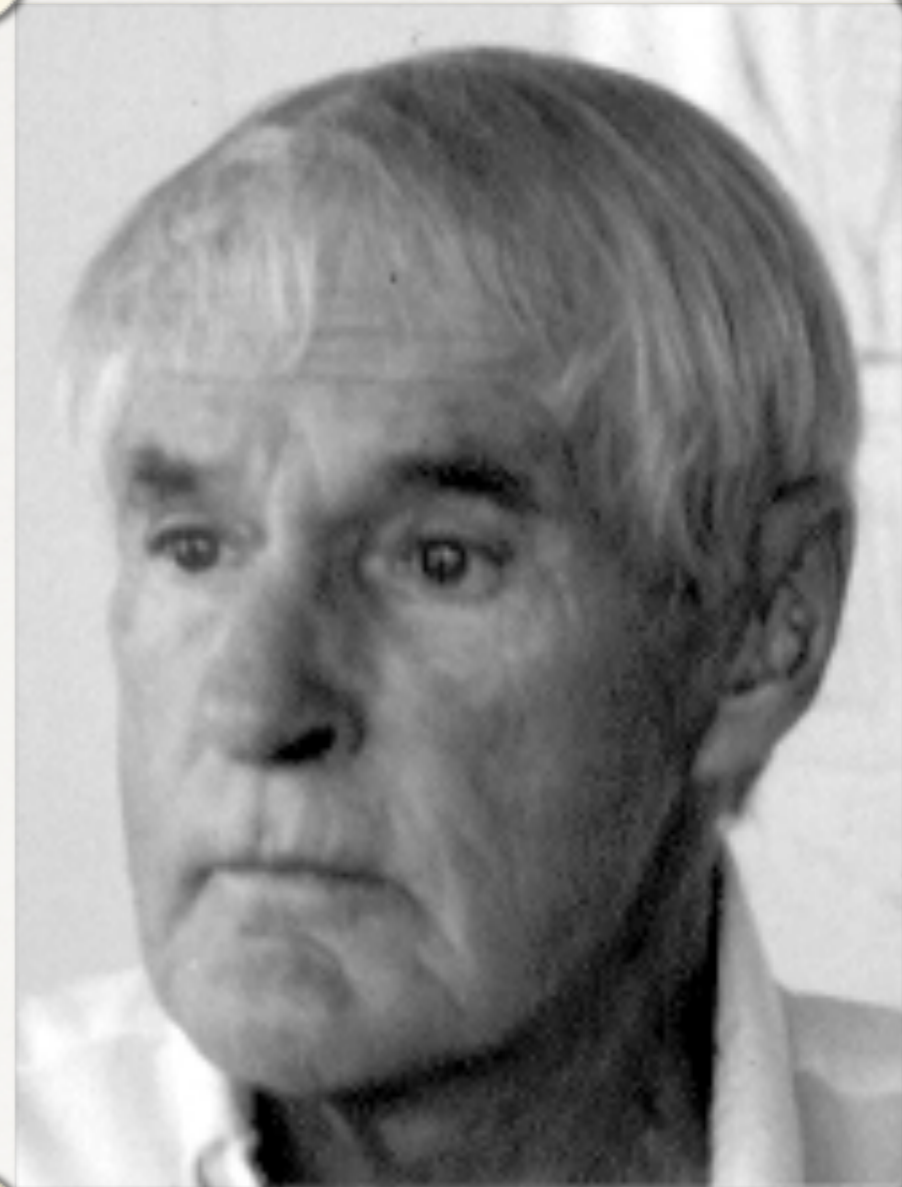
- **Psychedelický**
z řeckých slov *psyché* - duše, mysl a *délos* - manifest, zjevnost
- hnutí, které široce experimentovalo s psychoaktivními látkami: LSD, psilocybin, meskalin ...
- Albert Hofmann: LSD - mé problémové dítě,
<http://plc.host.sk/download/hoffmann.htm>

TIMOTHY LEARY

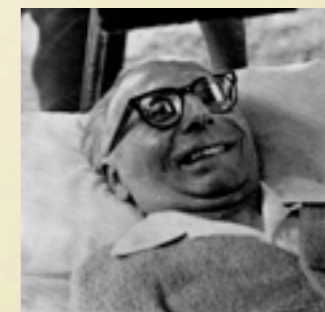
(1920-1996)

- experimenty s psychoaktivními látkami (LSD, peyotl, psilocybin)
- drogy jako biochemické klíče (neurotransmitery)
- stupně vědomí
*nehybné či stuporózní,
emocionální, symbolické,
somatické, senzorické, buněčné,
molekulární a mimotělní.*

PIONÝŘI A ZAKLADATELÉ

- Abraham Maslow (1908 - 1970)
- Charles T. Tart (*1937)
- Kenneth Earl Wilber (*1949)
- Anthony J. Sutich (1907 - 1976)
- Stanislav Grof (*1931)

CHARLES TART (1937)

- 1969 Altered States of Consciousness (Změněné stavy vědomí)
 - ASC se projevuje tím, že jedinec jasně cítí kvalitativní posun ve vzorcích mentálního fungování.
 - ASC jsou: spánek a snění, stavy vyvolané meditací, hypnózou a stavy vyvolané “malými” (marihuana) a “velkými” (LSD) psychedelickými drogami

OBEČNÉ CHARAKTERISTIKY ASC

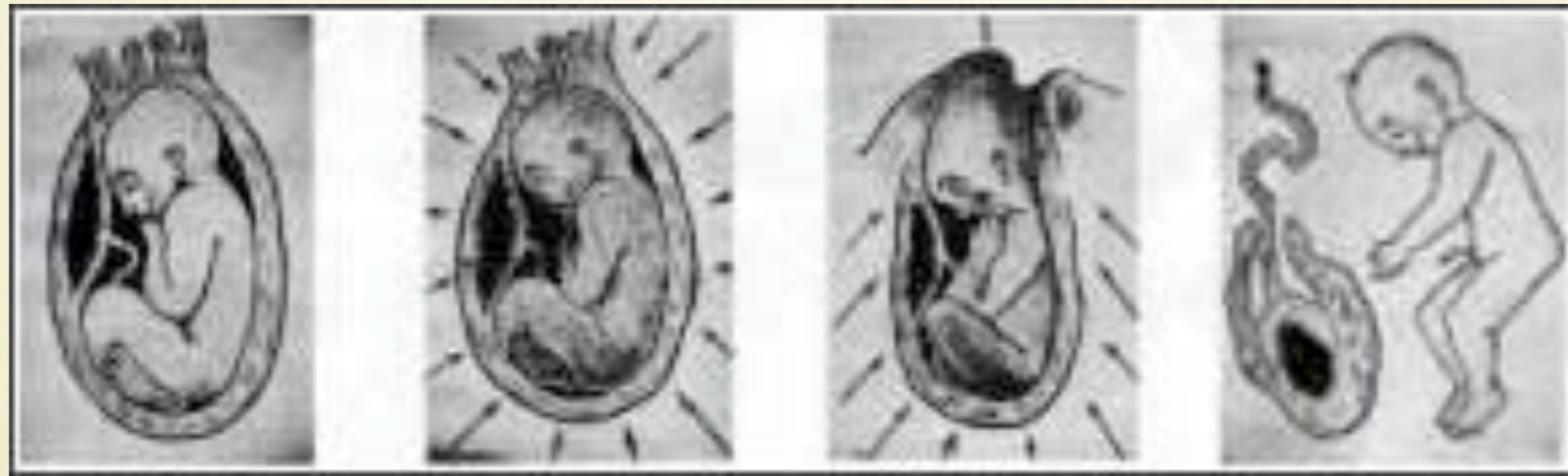
- Změny v myšlení
- Narušení vnímání času a chronologie
- Ztráta kontroly
- Změny ve vyjadřování emocí
- Změny v obrazu těla
- Percepční zkreslení
- Změny ve významu nebo významnostech
- Pocit nesdělitelnosti
- Pocit obrození
- Hypersuggestibilita

STANISLAV GROF (1931)

- holotropní dýchání
- systémy COEX (systémy kondenzované zkušenosti)
- perinatální prožitky (BMP)
- 4 úrovně psychiky
 - smyslová bariéra
 - individuální nevědomí
 - úroveň zrození a smrti
 - transpersonální zážitky

PERINATÁLNÍ PROŽITKY (BMP)

BPM I: Jednota s matkou

BPM II: Nesouhlas s matkou

BPM III: Spolupráce s matkou

BPM IV: Odloučení od matky

BPM I - JEDNOTA S MATKOU

BPM II - NESOUHLAS S MATKOU

BPM III - SPOLUPRÁCE S MATKOU

BPM IV - ODLOUČENÍ OD MATKY

KENNETH WILBER

(1949)

- integrální psychologie
- 1973 “Spektrum vědomí” – snaha o sjednocení přístupů východní a západní filozofie a psychologie
- 2000 “Teorie všeho”

KRITIKA TRANSPERSONÁLNÍ PSYCHOLOGIE

- příliš pozitivní náhled na lidskou psychiku
- chabé vědecké základy – nedostatek empirických důkazů
- propojení s náboženstvím a mysticismem

ZAŘAZENÍ HUMANISTICKÉ PSYCHOLOGIE VZHLEDEM K WATSONOVÝM DIMENZÍM

- iracionalismus
- vitalismus
- metodologický subjektivismus
- obsahový subjektivismus
- indeterminismus
- kvalitativní přístup
- dynamický přístup

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- James, W. (1902). *The Varieties of Religious Experience*.
- Roberto Assagioli "Healing the Whole Person"
Excerpt from interview with Evarts Loomis.
- Assagioli, R. (1974). *Transpersonal Inspiration and psychological mountain-climbing*.

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- Grofovy knihy v češtině (výběr)
 - Oblasti lidského nevědomí
 - Dobrodružství sebeobjevování
 - Kosmická hra
 - Psychologie budoucnosti
 - Za hranice mozku
 - Holotropní vědomí

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- soubor článků Charlese Tarta
- Tart, Ch. (1971). On being stoned: A Psychological Study of Marijuana Intoxication.
- Wilber, K. (2002). Spectrum of Consciousness
- Association for Transpersonal Psychology